

YURT DIŐI YATIRIM ÜLKE PROFİLİ

FRANSA

2024

T.C. PARIS BÜYÜKELÇİLİĞİ
TİCARET MÜŐAVİRLİĐİ

İçindekiler

A. FRANSA İŞ ORTAMI.....	2
1. İş Ortamı.....	2
1.1. İş Ortamına İlişkin Genel Göstergeler	4
1.2. Şirket Kuruluşuna İlişkin Mevzuat.....	5
1.2.1. Şirket Türleri.....	5
1.2.2. Şirket Kurma Prosedürü.....	5
1.2.3. Şirket Tasfiyesi	8
1.2.4. Firma Sorgulama	8
1.3. Vergi Uygulamaları.....	9
1.3.1. Fransa Vergi Sistemi.....	9
1.3.2. Fransa'daki Şirketlerin Kurumlar Vergisi Dışında Ödemesi Gereken Vergiler	10
1.3.3. Yabancı Yatırımcılar İçin Tek Vergi Temas Noktası	11
1.3.4. Fransa'da Vergi Beyannamesi	11
1.4. Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi.....	12
1.5. Fransa Pazarına Giren Yeni Şirketler	12
1.6. Sosyal Güvenlik Uygulamaları.....	13
2. Potansiyel Yatırım Alanları	14
B. YABANCI YATIRIM MEVZUATI VE YATIRIM TEŞVİKLERİ	15
1. Yabancı Yatırımlara İlişkin Ülke Mevzuatı	15
1.1. Genel.....	15
1.2. Yabancı Sermayeye Yönelik Kısıtlamalar	15
1.2.1. Yabancıların Gayrimenkul Edinmeleri	17
1.2.2. Yabancı Sermayeli Şirketlere Uygulanan Ayrımcılıklar.....	17
2. Yatırım Teşvik Mevzuatı.....	18
C. FRANSA'DAKİ TÜRK YATIRIMLARI.....	20
1. Önde Gelen Yatırımlar ve Sektörler Hakkında Bilgilendirme	20
2. Türk Yatırımcıların Karşılaştıkları Sorunlar	20
D. FRANSA'DA DİĞER ÜLKELERİN YATIRIMLARI-DOĞRUDAN YABANCI YATIRIM (DYY) VERİLERİ	21
E. YATIRIMCILAR İÇİN YARARLI BİLGİLER	24
Faydalı Linkler	24

FRANSA YURT DIŐI YATIRIM ÜLKE PROFİLİ

A. FRANSA İŐ ORTAMI

1. İő Ortamı

Avrupa Birliği'nin (AB) yüzölçümü itibarıyla birinci; nüfus itibarıyla ikinci en büyük ülkesi olan Fransa, yüksek eğitimli işgücü, özelliği olan bir tüketici tabanı ve güçlü bir sanayi altyapısıyla modern bir ekonomiye ve birçok ülke tarafından örnek alınan bir hukuk sistemine sahiptir. Öte yandan korumacılık geleneğinin baskın olduğu ülkede, kapsamlı değişimler sancılı ve yavaş yaşanmakta, ekonomik hayat, grev ve toplumsal çatışmalardan yoğun biçimde etkilenebilmektedir.

Alım gücüne doğrudan yansıyan enflasyon ve tüm ekonomik aktörlerin güvenini etkileyen uluslararası ekonomideki durum, Fransa'nın büyüme oranını da aŐađı yönlü etkilemektedir. 2021 yılını %6,4 gibi yüksek bir büyüme oranıyla kapatan Fransa, 2022 yılında %2,5 oranında büyümüŐtür. Arz problemleri ve yüksek enerji fiyatları nedeniyle 2022'nin ikinci yarısında yavaşlayan ekonomi, enerji fiyatlarındaki gerilemeye rağmen 2023 yılında da durağan seyretmiŐtir. Nitekim 2023 yılında büyüme %0,9 seviyesinde gerçekteŐmiştir.

Ticari konjonktür anketleri, Fransa'da faaliyet hacminin özellikle hizmet sektöründe, nispeten dayanıklı olduğunu göstermektedir. Parasal sıkılaŐtırma ve enerji kaynaklarıyla ilgili endişelerin olduğu bir ortamda, ekonomik faaliyetlerde durağanlığın devam edeceği tahmin edilmektedir.

1972'den itibaren Fransız sanayisinin GSYİH içindeki payı ciddi oranda düşmüş ve %19'lardan %9'a kadar azalmıŐtır. Fransız hükümeti, sanayinin milli hâsıla içerisindeki payını %15 seviyelerine çıkarmayı amaçlamaktadır. Küresel pandemi ve ardından Ukrayna'da devam eden savaŐ, Fransa'da yeniden sanayileŐme hamlesini hızlandırarak ekonomik egemenliğin özellikle de tedarik zincirleri ve enerji güvenliğinin korunması ihtiyacını ön plana çıkarmıŐtır.

Bu kapsamda, Fransız hükümeti 100 milyar Avro bütçeli "France Relance" Programı (2020) çerçevesinde pandemi ile sarsılan ekonomik faaliyetlerin yeniden canlandırılması ve 2030 hedeflerine ulaŐılması amacıyla 2020-2022 dönemi için 70 önlem yürürlüğe koymuŐ olup ekonomik aktörlere sağlanan başlıca destekler ve bütçeleri aşağıda özetlenmektedir :

“France Relance” Programı Destek Paketi :

2050 Karbon Hedeflerine Uyum		Rekabetçi Ekonominin Güçlendirilmesi		
1-Ekolojik Dönüşüm – 30 milyar Avro	Yeşil hidrojenin geliştirilmesi: 7 milyar Avro	2- Rekabetçilik - 35 milyar Avro	Üretim vergilerinde indirim : 20 milyar Avro	3- Sosyal ve Bölgesel Uyum – 35 milyar Avro
	Binaların enerji performanslarının yenilenmesi: 6,7 milyar Avro		Geleceğin teknolojilerine yatırım : 11 milyar Avro	
	Demiryolunun geliştirilmesi : 4,7 milyar Avro		Küçük ve orta ölçekli firmaların özsermayelerinin güçlendirilmesi: 3 milyar Avro	
	Tarımda dönüşüm: 2,5 milyar Avro		Sanayi üretiminin Fransa’ya döndürülmesi: 1 milyar Avro	
	Sanayinin karbonsuzlaştırılması: 1,2 milyar Avro			
	Toplu taşıma ve bisiklet kullanımının geliştirilmesi: 1,2 milyar Avro			

Fransa 2030 Yatırım Planı Destek Paketi:¹

“France Relance Programı”nı destekleyici şekilde 2021 yılı sonlarında açıklanan 54 milyar Avro bütçeli “Fransa 2030 Yatırım Planı” ile bir yandan inovasyon ve sanayi yatırımlarını artırarak ekonominin kilit sektörlerini (enerji, otomobil, havacılık, dijital ve hatta uzay) sürdürülebilir bir şekilde dönüştürmek; diğer yandan Fransa’yı yarının ekonomisinde lider konuma getirmek amaçlanmaktadır. Bu kapsamda, sanayinin karbonsuzlaştırılmasına 5,6 milyar Avro; endüstriyel tesislerin karbonsuzlaştırma çözümlerine yönelik doğrudan yardımlara 5 milyar Avro; düşük karbon ekonomisine ilişkin inovasyona ve teknoloji geliştirmeye 610 milyon Avro tahsis edilmiştir.

Plan’da, 2030 yılına kadar “produce better-daha iyi üret”, “live better-daha iyi yaşa” ve “understand better-daha iyi anla” başlıklarında belirlenen aşağıdaki 10 hedef için projeler teşvik edilmektedir :

1. Fransa’da daha iyi atık yönetimi ile küçük, yenilikçi nükleer reaktörler geliştirmek,
2. Yeşil hidrojen konusunda lider olmak,
3. Sanayiyi karbonsuzlaştırmak,
4. Yaklaşık 2 milyon elektrikli ve hibrit araç üretmek,
5. İlk düşük karbonlu uçağı üretmek,
6. Sağlıklı, sürdürülebilir ve izlenebilir gıdaya yatırım yapmak,
7. Kansere, yaşa bağlı olanlar da dahil olmak üzere kronik hastalıklara karşı 20 biyomedikal üretmek ve yarının tıbbi cihazlarını yaratmak,
8. Fransa’yı bir kez daha kültürel ve yaratıcı içerik üretiminde ön sıralara yerleştirmek,
9. Yeni uzay çalışmalarında bulunmak,
10. Deniz yatağı alanına yatırım yapmak.

Söz konusu planın başarısı için hammaddeler ile stratejik bileşenlere (elektronik, robotik ve akıllı makineler dahil) güvenli erişimin; yarının eğitiminin inşasının ve güvenli dijital teknolojilerde uzmanlaşmanın önemi vurgulanmaktadır.

¹ <https://www.economie.gouv.fr/france-2030>

Yeşil Sanayi Kanunu: ²

France Nation Verte (Yeşil Ulus Fransa) **Eylem Planı** sera gazı emisyonlarının yeterince azaltılması, iklim değişikliğine uyum sağlanması, biyolojik çeşitliliğin yeniden tesis edilmesi ve doğal kaynakların sürdürülebilir bir oranda kullanımının azaltılması hedeflerine ulaşmak için gerçekleştirilen tüm eylemleri kapsamakta olup bilhassa sanayinin karbonsuzlaştırılmasına özel önem atfedilmektedir. Zira Fransa'da sera gazı emisyon salınımlarının %20'sinden sorumlu olduğu belirtilen sanayinin, 1990 seviyelerine kıyasla 2030 yılında %55 oranında emisyonlarını düşürmesi amaçlanmaktadır.

1.1. İş Ortamına İlişkin Genel Göstergeler

Fransa 68 milyonluk bir pazara sahiptir. 500 milyondan fazla tüketiciye sahip olan Avrupa Birliği tek pazarına erişimi bulunan Fransa pazarının satın alma gücü de yüksektir. Fransa Avrupa'nın en büyük ikinci, dünyanın ise en büyük yedinci ekonomisidir (2023). Kişi başına düşen GSYİH gelir seviyesiyle OECD Yüksek Gelirli Ülkeler kategorisinde sınıflandırılmaktadır.

Fransa ekonomisi iç talebin yüksek ve istikrarlı olması nedeniyle yatırımcılar açısından son derece önemli bir cazibe merkezi olmasındır. Bu özellikler, 2014 yılından bu yana dünya ortalamasının üzerinde bir dizi proje ve istidam sağlayan ticaret ve perakende dağıtım sektörünün büyük ölçüde büyümesini sağlamıştır.

Fransa'da hâlihazırda kurulmuş belirli perakende dağıtım zincirlerinin (Lidl, Normal, Action, vb.) üzerine binlerce istihdam sağlayan evden alışverişe yönelik yabancı dağıtım şirketlerinin ülkeye yatırım yapması, sektörü daha da canlandırmıştır.

Etkin ve gelişmiş bir ulaşım altyapısına sahip olan ülke, Avrupa'nın en büyük karayolu ağına ve Avrupa'nın ikinci en büyük yüksek hızlı demiryolu ağına sahiptir. Ayrıca yük ve yolcu taşımacılığı açısından en işlek ikinci havalimanı olan Roissy-Charles-de-Gaulle'e ev sahipliği yapmaktadır. Ulaşım ağının verimliliği, Fransa'nın lojistik alanında en fazla doğrudan yabancı yatırım alan ülke olmasında da kendini göstermektedir.

Fransa'da iş kurmanın maliyeti, Almanya, Japonya ve Amerika Birleşik Devletleri'nden çok daha düşüktür. Fransa'da iş kurmak kişi başına düşen ortalama gelirin %1'inden daha azına mal olmaktadır. Diğer G20 ülkelerinde ise ortalama maliyet kişi başına düşen ortalama gelirin %9'u civarındadır.

Tüm işletmelere açık olan araştırma vergi kredisi (CIR), Sorumluluk ve Dayanışma Paketi ve Rekabet Edebilirlik ve İstihdam Vergi Kredisi (CICE) gibi unsurlar Fransa'ya yatırım hususunda elverişli bir ekonomik ortam oluşmasını sağlamaktadır.

Fransa iş konferansları ve turistik ziyaret için dünyanın bir numaralı, öğrenciler için üç numaralı destinasyonudur. Ayrıca, Fransa tarafından uygulamaya geçirilen ve belli koşulların yerine getirilmesi sonucunda özel yetenekli kişilere ve yatırımcılara verilen Yetenek Pasaportu (Passeport Talent)³ da önemli imkanlar sağlamaktadır. Yenilikçi girişimcileri teşvik etmek üzere tasarlanmış bir hibe ve destek sistemi olan French Tech Ticket da yatırımcılar açısından önemlidir.

² <https://www.economie.gouv.fr/que-contient-la-loi-industrie-verte#:~:text=L%20loi%20industrie%20verte%20a.l'industrie%20verte%20en%20Europe>

³ <https://www.economie.gouv.fr/cedef/passeport-talent>

1.2. Şirket Kuruluşuna İlişkin Mevzuat

1.2.1. Şirket Türleri

Fransa'da şirket kurma işlemleri son yıllarda oldukça basitleştirilmiş olup gerekli tüm prosedürler elektronik ortamda tek bir noktada (Guichet Unique) gerçekleştirilebilmektedir. 1 Ocak 2023 tarihinden itibaren, faaliyetin oluşturulması, değiştirilmesi ve durdurulmasına ilişkin süreçler, <https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/R61572> sitesinden çevrimiçi olarak tamamlanabilmektedir.

İşlemler firma sahibi tarafından doğrudan ya da vekâlet verilmiş bir avukat, ortak, yahut çalışan tarafından yapılabilmektedir.

İş kurma formalitelerinin maliyeti, işin türüne ve faaliyetin niteliğine göre farklılık göstermektedir. Zorunlu prosedürlerin (kayıt, yasal bildirimler, özellikle ana sözleşmenin hazırlanması) yanı sıra ticari marka tescili, ticari kira sözleşmesinin imzalanması gibi ek maliyetler de dikkate alınmalıdır. Şirketin veya temsilciliğin ticaret siciline kaydolma süresi 5 ila 6 iş günü sürmekte, işlem bedeli 37,45 Avro tutmaktadır. Şirket kuruluşunun Ticaret Gazetesi-Journal Officiel'de yayımlanma ücreti ise SARL (limited şirket-société à responsabilité limitée), EURL (tek kişilik limited şirket-entreprise unipersonnelle à responsabilité limitée), SNC (genel ortaklık şirketi-société en nom collectif) için 152,75 Avro ve SAS (basitleştirilmiş anonim şirket-société par actions simplifiée) için ise 296 Avrodur.

Söz konusu işlemler sonucunda "Ticaret Sicil kayıt Numaraları" olan SIREN'e (gerçek veya tüzel bir kişinin ticaret sicilindeki kayıt numarası-benzersiz kimlik numarası) veya SIRET'e (firmanın belli bir adresinin kayıt numarası- şirketin her birimi ve şubesi için tanımlanan numara) sahip olan şirket, faaliyetlerine başlayabilmektedir. Şirketlerin faaliyet gösterdiği her şube için de ayrı bir SIRET numarası alması gerekmektedir.

1.2.2. Şirket Kurma Prosedürü

Başvuru Mercii ve İstenen Belgeler

İş kurmak isteyen girişimci öncelikle yasal statüsünü seçmelidir. 2 ana kategori bulunmaktadır: şahıs şirketi veya ticari şirket. Bu seçim, beyan formaliteleri, kişisel yasal statüsü ve aynı zamanda vergi, idari veya sosyal konularda belirleyicidir.

Detaylı bilgi için <https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F32886> adresi ziyaret edilebilir.

- Yasal Statünün Seçilmesi

En fazla tercih edilen şirket tipleri aşağıda sıralanmaktadır. Daha fazla yasal statü için <https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F32886> sayfası ziyaret edilebilir.

Şirket Tipi	Özellikleri	Kim kurabilir ?
Halka Açık Limited Sirket (SA)	Sermaye şirketi En az 2 ortak, hissedarların katılımı şirkete yatırdıkları sermayeye dayanmaktadır. Şirket, başkanı ve icra kurulu başkanı (CEO) olan bir yönetim kurulu veya yönetim kurulu olan bir denetim kurulu tarafından yönetilebilir.	Zanaatkar, tüccar, sanayici
Basitleştirilmiş Anonim Sirket (SAS)	Ortakların her birinin (en az 2, en fazla olmaksızın) şirketin borçlarından yalnızca kişisel katkıları kadar sorumlu olduğu şirket. Asgari sermaye yoktur.	Zanaatkar, tüccar, sanayici, serbest meslek (ancak hukuk, yargı veya sağlık meslekleri değil)
Limited Şirket (SARL)	Her ortağın (2 ile 100 arasında) prensip olarak şirketin borçlarından sadece kişisel katkıları kadar sorumlu olduğu şirket. Asgari sermaye yoktur.	Zanaatkar, tüccar, sanayici, serbest meslek (ancak eczacılar hariç olmak üzere hukuk, yargı veya sağlık meslekleri değil)
Tek kişilik Limited Şirket (EURL)	Tek bir hissedardan oluşan şirket. Şirketin borçlarından yalnızca kişisel katkıları ölçüsünde sorumludur. Asgari sermaye yoktur.	Zanaatkâr, tüccar, sanayici, serbest meslek (ancak eczacılar hariç olmak üzere hukuk, yargı veya sağlık meslekleri değil)

- Sermaye Yatırımı: Şirketin sermayesi, şirketin hissedarları veya ortakları tarafından yapılan nakit katkılardan oluşur. Şerefiye, binalar, markalar gibi şirkete ait varlıkların değeri de dikkate alınır.
- Ana Sözleşme: İş kurulurken atılması gereken en önemli adımlardan biri ana sözleşmenin hazırlanmasıdır. Bunlar şirketin tüm sosyal, vergi ve yasal kurallarıdır. Bu adım, sermaye miktarının belirlenmesi ile sermayenin yatırılması arasında gerçekleşir. Ana sözleşme imzalandığında şirket kurulmuş olur.
- İntifa : Ticaret ve Şirketler Siciline kayıtlı olan her şirket, borsada işlem gören şirketler hariç olmak üzere, intifa hakkı sahipleri beyanı yapmak zorundadır. DBE, şirketi hangi gerçek kişinin kontrol ettiğini belirlemeyi mümkün kılar. İntifa hakkı sahibi, şirketin sermayesinin %25'inden fazlasını veya oy haklarının %25'inden fazlasını elinde bulunduran kişidir.
- İlan zorunluluğu : Tescilden önce, şirketin kuruluş bildirimini yayımlanmalıdır. Bu ilan, yasal bildirimleri almaya yetkili bir ortamda (SHAL- yasal tebligatları almaya yetkili organ-support habilité à recevoir des annonces légales veya JAL- resmi ilan gazeteleri-journaux d'annonces légales) yapılmalıdır. İlan maliyeti, oluşturulan şirketin türüne bağlıdır. SHAL tarafından verilen bir ilan sertifikası talep edilmeli ve ardından bu kayıt sırasında CFE'ye (centres de formalités des entreprises-ticari formaliteler gişesi) gönderilmelidir. (<https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F35957>)

İrtibat Bürosu Kuruluşu

Fransa'da irtibat büroları için ticaret sicil kayıt zorunluluğu bulunmamakla beraber; kuruluşu müteakip ana şirketin ticaret sicili, ana sözleşmesi, irtibat bürosunun kuruluşuna ilişkin karar ve temsilcinin kimliğini tevsik edici belgelerle birlikte bulunulan yerin Ticaret Odası'nda bulunan CFE'ye bildirim yapılması ve vergi numarası SIREN ve SIRET alınması gerekmektedir.

İrtibat bürosu açılışı işlemleri, atanacak yerel temsilci tarafından gerçekleştirilmelidir. Yerel temsilcinin Fransa'da ikamet izni sahibi bir kişi olması gerekmektedir. Ticaret siciline kayıtlı olmayan büroların çalıştıracakları elemanların sosyal güvenlik primleriyle ilgili işlemlerinin URRSAF'ın (Sosyal Güvenlik ve Aile Yardımları Katkılarının Toplanması Birliği-Union de Recouvrement des cotisations de Sécurité Sociale et d'Allocations Familiales) Bas-Rhin şubesi üzerinden yapılması gerekmektedir. Ticari faaliyette bulunmayacağı için kurumlar vergisi ve KDV mükellefi olmayan ancak belediye vergilerine tabi olan büronun son olarak "şirketler vergi dairesi" ne kayıt ettirilmesi zorunludur.

Şube Kuruluşu

Şube açılışı ; bulunulan yerin ticaret siciline kayıt zorunluluğu gerektirmekte olup aşağıdaki listede bulunan evraklar onaylı ve Fransızcaya tercüme edilmiş olarak iki suret hazırlanarak Ticaret Mahkemesine başvuru yapılması gerekmektedir :

- Ana şirketin ticaret sicili belgesi ve ana sözleşmesi,
- Yerel mevzuata uygun olarak hazırlanmış şube ana sözleşmesi,
- Şube kuruluşuna ilişkin başvuru formu,
- Fransa'daki şube tarafından yürütülecek faaliyetlere ilişkin (varsa) kalifikasyon ve onaylar,
- Faaliyetin yürütüleceği mekâna ilişkin mülkiyet ya da kullanım hakkı belgeleri,
- Fransa'daki şube temsilcisinin yetki belgesi.

Şube ana şirketle aynı ismi taşımakla mükelleftir. Ana şirket Fransa'da birden fazla şube de açabilmektedir.

Şube temsilcisinin Fransa'da daimi ikamet izni sahibi olmaması halinde mezkûr şahıs, ikamet belgesi almak ve "hüküm giymemiş olduğuna ilişkin bildirimde bulunmak" yükümlülüğünü taşımaktadır.

Fransa'da kurulan ülkemiz menşeli şirketler, Fransa'daki kazançları üzerinden vergilendirilmektedir. Fransa'da geçerli mevzuata göre ana şirket yıllık mali raporlarında şubeye ilişkin hesapları da göstermelidir. Bağlı buldukları şirketten bağımsız şahsiyetleri bulunmasa da Fransa'da açılan şubeler kendi belge ve defterlerini tutmakla mükelleftir.

Fransa'daki şubenin yöneticisi ana şirkete karşı sorumludur. Genelde "expat "statüsündeki bu kişi ana şirketin bulunduğu ülkenin çalışma mevzuatına tabidir. Şubenin çalışanları ise Fransa İş Hukuku çerçevesinde istihdam edilmektedir.

1.2.3.Şirket Tasfiyesi

Fransız yasalarına göre;

- Ortakların şirketin kapatılmasına ilişkin karar almaları,
- Şirketin ödeyemeyeceği miktarlarda borç alması ve alacaklıların mahkeme nezdinde tasfiye başvurusu yapması,
- Şirketin belirli bir süre için kurulması ve bu sürenin sona ermesi,
- Ortak sayısının Şirketler Kanununca öngörülen sayının altına düşmesi

hallerinde şirket tasfiye edilir.

Tasfiye kararı ortaklar tarafından alınmışsa, genel ortaklar kurulu toplantısıyla şirket yöneticilerinden ya da profesyonel bir tasfiye memuru belirlenir. Tasfiye kararının mahkemece alınması halinde tasfiye memuru da mahkeme tarafından atanır.

Şirket temsilcisi tasfiye için gerekli ilgili form, en son mali tablo ve dökümanlar, borç ve alacak listesi gibi belgeleri hazırlanmakla mükelleftir.

Tasfiye sürecinde şirket ünvanında şirketin bu süreçte olduğu beyan edilir. Sürecin sona ermesini müteakip şirket Ticaret Sicili'nden silinir.

1.2.4.Firma Sorgulama

Fransa ile ticari faaliyet bulunacak firmaların, faaliyet öncesi Fransa'daki firma ve firma yetkilisini doğrulaması önemlidir.

Fransa'da her şirketin SIREN (şirketin benzersiz kimlik numarası) ve SIRET (şirketin her birimi ve şubesi için tanımlanan kayıt numarası) numaraları bulunmaktadır. Açık kaynaklardan şirketlerin SIREN ve SIRET numaraları kullanılarak sorgulama yapılması mümkündür. Söz konusu kaynaklar ücretsiz olarak şirketin hâlihazırda aktif ya da pasif olduğu, şirket yöneticilerinin kimler olduğu, şirket adresinin neresi olduğu, şirketin sermaye yapısı gibi hususları içeren kısıtlı bilgileri ücretsiz bir şekilde paylaşmaktadır. Yine aynı kaynaklardan şirketlerin geçmiş dönem bilançolarına erişmek de mümkündür. Şirketlere ilişkin Kbis (bir ticari şirketin Ticaret ve Şirketler Siciline –RCS- kaydını onaylayan belge), Statu (şirket ana sözleşmesi) gibi detaylı belgelere söz konusu kaynaklardan ücret ödeyerek erişmek de mümkündür.

Sorgulama Yapılabilecek Siteler:

<https://www.infogreffe.fr/>

<https://annuaire-entreprises.data.gouv.fr/>

1.3. Vergi Uygulamaları

1.3.1. Fransa Vergi Sistemi

Fransa, bölgesel olma ilkesini vergilendirmeye de uygulamaktadır. Fransız ve yabancı şirketler, yalnızca Fransa'da faaliyet gösterdikleri şirketlerin ürettikleri kazançlar üzerinden vergilendirilir. Yurtdışında faaliyet gösteren şirketleri tarafından elde edilen karlar Fransa'da vergiye tabi değildir. Bu kural, şirketin bir bağlı ortaklık, şube veya daimi bir kuruluş olarak işletilip işletilmediğine bakılmaksızın uygulanır.

Fransa'da Kurulu bir şirketten hisse alarak Fransa pazarına girmek isteyen yatırımcıların yaptıkları işlemin şekline göre vergi oranları değişebilmektedir.

Bu çerçevede, bir Fransız şirketindeki hisse sermayesini artırarak nakit hisse alınması durumunda, yatırımcının nakit katkıları ve şirketin sermayesindeki payları vergiye tabi değildir.

Temel olarak, kurumlar vergisine tabi olan Fransız şirketlerinin ödedikleri temettüler, yararlanıcının ikamet ettiği ülkede vergilendirilir. Fransa'da, bu tür gelirler, yalnızca, Fransız stopaj vergisini sınırlandırmak veya tamamen eşitlemek amacıyla imzalanmış olan vergi anlaşması çerçevesinde düşük oranda vergilendirilir.

Fransa'daki başlıca vergi kalemleri:⁴

1. **Gelir Vergisi:** Kurumlar Vergisi, Gelir Vergisi, Sosyal Güvenlik Katkısı, İşverenler Tarafından Ücretlerin Toplam Tutarı Üzerinden Ödenecek Vergi ve Katkı Payları
2. **Harcamalar Üzerinden Alınan Vergiler:** KDV, Mal ve Hizmetler Üzerinden Alınan Diğer Vergiler (enerji, içecek, sigara, çevreyi kirleten faaliyetler, dijital alanda faaliyet gösteren büyük şirketler tarafından sağlanan belirli hizmetler, kara taşıtlarından alınan vergiler)
3. **Varlıklar Üzerinden Alınan Vergiler:** Kayıt Ücretleri, Damga Vergisi, Emlak Vergisi, Tüzel Kişiler Tarafından Sahip Olunan Binaların Piyasa Değeri Üzerinden Alınan Vergi
4. **Doğrudan Yerel Vergiler:** Yerleşik Mülkler İçin Emlak Vergisi, İşlenmemiş Araziler İçin Emlak Vergisi, Belediye Vergisi ve Boş Evlerin Vergilendirilmesi, Bölgesel Ekonomik Katkı, Ağ Şirketlerine Sabit Oranlı Vergi, Şehir Planlaması Vergisi, Diğer Yerel Vergiler (evsel atık toplama, özel ekipman, sel taşkın önleme vb)

Kurumlar vergisi

Kurumlar vergisi (L'impôt sur les sociétés-IS) esas olarak belirli şirketlerin ve tüzel kişiliklerin karları ile ilgilidir. 2016 yılına kadar %33,3 seviyesinde olan kurumlar vergisi oranı, 2018 Mali Yasası (Loi des finances 2018) kapsamında % 25'e düşürülmüştür. %25 standart bir orandır ve özel hüküm bulunmayan hallerde, Genel Vergi Kanunu'nun 219'uncu maddesinin 1'inci fıkrası hükümlerine göre belirlenmektedir. KOBİ niteliğinde olup cirosu 7,6 milyon Avronun altında olan ve belli şartları taşıyan şirketler 42.500 Avroluk ilk dilimde %15 vergiye tabidir.

Fransa'da kurulan ülkemiz menşeli şirketler, Fransa'daki kazançları üzerinden vergilendirilmektedir.

<https://www.impots.gouv.fr/international-professionnel/impot-sur-les-societes>

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/article_lc/LEGIARTI000046868562/2023-02-10

⁴ chrome-

extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.impots.gouv.fr/sites/default/files/media/3_Documentation/brochures/brochure_de_la_fiscalite_francaise_2023.pdf

Gelir Vergisi

Gelir vergisi ise gelir seviyelerine göre farklılık göstermekte ve vergilendirilecek miktar her sene yeniden belirlenmektedir. Ayrıca hanede bulunan kişi sayısı da ödenecek vergi miktarında belirleyici bir rol oynamaktadır. 2024 yılı için gelir vergisi 11.297 Avroya kadar %0 olmakla birlikte artan gelire göre %11, %30, %41 ve %45 (177.106 Avro üzeri) oranlarda vergi alınmaktadır.

<https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F1419>

<https://www.impots.gouv.fr/international-professionnel/tax-obligations-businesses-without-permanent-establishment-france>

Özel Tüketim Vergileri

Ürünler üretildiklerinde veya satıldıklarında ödenmektedir. AB, ürünlerin her biri için ödenmesi gereken minimum tüketim vergisi miktarını belirlemektedir Ancak üye ülkeler başka vergiler de uygulayabilmektedir. AB ülkelerinde uygulanan özel tüketim vergisi ayrıcalıklı rejime tabidir. Alkol ve alkollü içecekler ve tütün mamulleri elektrik ve belirlenmiş enerji kaynakları özel tüketim vergisine tabidir.

Fransa'da alkolsüz / alkollü içecekler ve tütün ve mamulleri bu vergiye tabidir.

1.3.2. Fransa'daki Şirketlerin Kurumlar Vergisi Dışında Ödemesi Gereken Vergiler

Katma Değer Vergisi (KDV)

KDV, çoğu mal ve hizmetin satın alınması için geçerli olan bir satış vergisidir ve tüccar tarafından toplanıp Fransa Devlet Gelir İdaresine gönderilmesi gerekmektedir. Fransa'da standart KDV oranı %20'dir ve bu oran dünyadaki en yüksek KDV oranları arasında yer almaktadır.

Standart %20 KDV, piyasadaki ürün ve hizmetlerin çoğunda uygulanmakta olup kimi ürünler indirimli orana tabidir. Bu anlamda %5,5 indirimli oran, temel gıda ürünleri, kişisel hijyen ürünleri, engellilere yönelik ekipman ve hizmetler, kitaplar kültürel etkinlikler, gaz ve elektrik abonmanlıkları, bazı sanat eserlerinin ithalatı vb. uygulanmaktadır.

%2,1'lik özel KDV oranı ise sosyal güvenlik tarafından geri ödenebilen ilaçlar, kasaplık ve şarküteri amaçlı canlı hayvanların satışı, televizyon lisans ücretleri, bazı gösteriler, basın vb. için kullanılmaktadır.

Hükümetin KDV vergi beyannamelerini izleyip doğrulamasını sağlamak için işletmelerin bir Fransız KDV numarası veya başka bir tanımlayıcı kayıt yaptırmaları gerekebilmektedir. KDV tahsilatı tüccarın sorumluluğundadır ve uygun vergi miktarlarının toplanmaması ve sunulmaması ciddi cezalara neden olabilmektedir.

<https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/N13445>

Gümrük Vergisi

Gümrük vergisi, yalnızca mallar Fransız topraklarına girdiğinde bir kez tahsil edilebilmektedir. Fransa'ya giriş yapan mallar AB içinde serbestçe dolaşabilmektedir. Bilindiği üzere AB ile 01.01.1996 tarihinde oluşturulan Gümrük Birliği çerçevesinde sanayi malları karşılıklı olarak gümrük vergisinden muaftır ve Türkiye AB tek pazarı içerisindedir. Mal istatistiği beyanı (*Déclaration d'échanges de biens-DEB*) ya da sadece istatistiki amaçlarla hizmetlerde ticaret beyanı (*Déclaration européenne de services-DES*) verilmesi dışında özel bir şey yapılması gerekmemektedir.

<https://www.douane.gouv.fr/service-en-ligne/tarif-douanier-communautaire-et-national-rita>

Emlak Vergisi

Prensip olarak, tüm emlak sahipleri bu vergiye tabidir. Bu verginin değeri, mülkün bulunduğu yere göre değişebilmektedir. Emlak vergisi şirket tarafından kurumlar vergisinden mahsup edilebilmektedir.

Diğer Vergiler

Bazı ticari faaliyetler (örneğin, kirlenmeye neden olanlar) ve belirli bölgelerdeki şirketler (örneğin, Ile de France/Paris bölgesi için özel vergi) için ek yerel vergiler uygulanabilmektedir.

<https://www.collectivites-locales.gouv.fr/finances-locales/liste-des-taxes-et-impots-directs-locaux>

1.3.3. Yabancı Yatırımcılar İçin Tek Vergi Temas Noktası

Fransız vergi makamlarınca, yabancı yatırımcılara yatırım projelerinin vergilendirilmesi konusunda rehberlik etmek, yardım etmek ve bilgi vermek için “Tax4business” isimli özel bir birim oluşturulmuştur.

“Tax4business” vergi sistemindeki belirsizlikleri gidermeye yönelik ve yatırımcıların vergi kurallarını yorumlamasına yardımcı olmak amacıyla yazılı yanıtlar vermektedir. Söz konusu birim ile aşağıda belirtilen elektronik posta adresinden iletişime geçilebilmektedir.

Eposta: tax4business@dgfip.finances.gouv.fr

Web : <https://www.impots.gouv.fr/international-professionnel/tax4business>

Fransa'daki vergi işlemlerinin yapıldığı internet sitesi: <https://www.impots.gouv.fr>

1.3.4. Fransa'da Vergi Beyannamesi

Fransa'da üç farklı beyan seçeneği mevcuttur. Bunlar, temel beyan (standart), kısa beyan (küçük şirketler için) ve gelişmiş beyan şeklinde belirlenmiştir. Şirketlerin yasal yapıları ve büyüklüklerine göre verecekleri beyanname çeşidi değişmektedir. Şirketin büyüklüğü bilanço, ciro ve çalışan sayısı toplamına bakılarak hesaplanmaktadır. Raporlamalar yılda bir kez yapılmaktadır. Borsaya kote olmuş şirketler için üç ayda bir raporlama yapılması gerekmektedir.

Fransa'da yerleşik tüm şirketlerin Fransa'daki faaliyetlerinden dolayı elde ettikleri tüm gelirler Fransa'da kurumlar vergisine tabidir. Kurumlar vergisi 2018 Mali Yasası (Loi des finances 2018) kapsamında % 25'e düşürülmüştür.

Fransız Ticaret Kanunu L.123-12 maddesinde öngörüldüğü üzere, tüm şirketlerin senelik hesap kapama işlemlerini bilanço, gelir hesabı ve ekleri ile birlikte bildirmesi zorunludur.

31 Aralık 2013 tarihinden bu yana, tüzel kişiliklerin yıllık bilançolarını (*bilan et compte de résultat*) basitleştirilmiş bir şekilde ibraz etmeleri mümkündür.

Fransa'da Basitleştirilmiş Vergi Beyannamesi düzenleyen tüzel kişilerin, “Basitleştirilmiş Muhasebe”den yararlanmaları da mümkündür. Bu bağlamda, hazine işlemlerinin muhasebesinde yalnızca gelirlerin ve harcamaların sene sonunda toplanması mümkün olmaktadır.

1 Ocak 2014'ten bu yana, vergi idarelerinden onaylatmak ve hazırlığın "Fichier des Ecritures Comptables FEC" formatında olması kaydıyla, firmaların muhasebesini elektronik ortamda tutmalarına izin verilmiştir.

1.4. Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi

Aynı gelirin hem Fransa'da hem de yararlanıcının kendi ülkesinde vergilendirilmemesini sağlamak için Fransa, 120'den fazla ülkeyle vergi anlaşmaları imzalamıştır. Ülkemizle Fransa arasındaki "Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması" 18 Şubat 1987 tarihinde imzalanmıştır.

1.5. Fransa Pazarına Giren Yeni Şirketler

Fransa'da yeni şirketlere, kuruldukları alana bağlı olarak beş ila yedi yıl arasında kurumlar vergisinden muafiyet verilebilmektedir. Yeni kurulan şirketler ayrıca, kurumsal mülkiyet katkısından (CFE) ve/veya emlak vergisinden (iki ila beş yıl) ve de işletme katma değeri katkısından (CVAE) muaf tutulabilmektedir.

İnovatif yeni şirketler (JEI'ler-jeunes entreprises innovantes): Vergiden düşülebilen maliyetlerinin en az %15'ini Ar-Ge harcamalarının oluşturduğu inovatif yeni şirketlerin, ek bir yıl için %50'lik indirimden faydalanmadan önce, 12 aylık bir süre boyunca kârları vergiden tamamen muaftır. Bu şirketler ayrıca yedi yıl boyunca, yerel ekonomik katkıdan (*contribution économique territoriale* – CET) ve/veya emlak vergisinden muaftır.

<https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F31188>

Araştırma Vergi Kredisini

Araştırma veya inovasyonla ilgili harcama yapan şirketler, 100 milyon Avroya kadar olan araştırma harcamalarının %30'u ve 100 milyon Avro üzerindeki harcamalarının %5'i değerinde vergi kredisi alabilirler.

Fransa'nın araştırma vergisi kredisi (*crédit d'impôt recherche-CIR*), maliyetlerin gerçekleştiği yıl ve takip eden üç mali yıl için şirketler tarafından ödenen vergiye mahsup edilmektedir. Mahsup edilemeyen fazlalıklar ise şirkete vergi iadesi olarak ödenmektedir.

<https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F23533>

Koleksiyon Vergi Kredisini

Araştırma vergi kredisinin bir dalı olan tekstil, giyim ve deri sanayisindeki üreticiler tarafından yeni koleksiyonlar oluşturulurken ortaya çıkan masraflar, tahsilat vergi kredisi olarak alınabilmektedir.

https://www.entreprises.gouv.fr/files/files/directions_services/secteurs-professionnels/industrie/mode-luxe/CIC-fiche.pdf

İnovatif Vergi Kredisini

KOBİ'ler yeni ürünlerin prototiplerini veya pilot versiyonlarını tasarlamak ve/veya inşa etmek için yaptıkları harcamalarının, maksimum 400.000 Avroya kadar olmak üzere, %20'sini vergi kredisi olarak alabilirler.

Fransa'nın inovasyon vergisi kredisi (*crédit d'impôt innovation - CII*), kurumlar vergisine karşı mahsup edilmekte, bu mümkün değilse, indirim olarak şirkete ödenmektedir.

<https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F35494>

Zor Durumdaki Bir Şirketi Devralmak

Zor durumdaki şirketleri satın alan işletmeler kurumlar vergisinden muaf tutulabilmektedir.

Kurumlar vergisinden muafiyet, CFE (*La cotisation foncière des entreprises*), emlak vergisi ve CVAE (*La cotisation sur la valeur ajoutée des entreprises*) gibi, belirli yerel vergilere de genişletilebilmektedir.

<https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F23546>

Sinema Vergi Kredisi

Fransa'daki kurumlar vergisine tabi olan sinema ve görsel-işitsel prodüksiyon şirketleri (kurgu, belgeseller, animasyonlar vb.), belirli koşullar altında, sinematografik eserlerin çekimi ve yapımındaki harcamalarının % 25'i veya % 30'u oranında vergi kredisi alabilmektedirler. Bu vergi kredisi, kurumlar vergisine karşı mahsup edilmekte ve olabilecek fazlalıklar şirkete geri ödenmektedir.

<https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/R18876>

Video Oyunları Geliştiricilerine Verilen Vergi İndirimi

Fransa'da kurumlar vergisine tabi video oyun geliştiricileri, belirli kriterleri karşılayan video oyunları oluştururken yaptıkları harcamalarının %20'sini vergi kredisi olarak alabilmektedirler. Yıllık 3 milyon Avro tutarında olan bu vergi kredisi, kurumlar vergisine karşı mahsup edilmekte ve olabilecek fazlalıklar şirkete geri ödenmektedir.

<https://www.entreprises.gouv.fr/fr/aides-et-financement/credits-et-reductions-d-impots/credit-d-impot-jeux-video>

Rekabet Edebilirlik ve İstihdam Vergi Kredisi (CICE)

Fransa'nın Mayotte adasında geçerli olan bu vergi kredisi, 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren doğrudan sosyal güvenlik primlerinde indirim getiren bir yapı kazanmıştır.

<https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F31326>

1.6. Sosyal Güvenlik Uygulamaları

Emeklilik reformu çalışmaları kapsamında emeklilik yaşı 1 Eylül 2023'ten itibaren 64'e çıkarılmıştır (evvelce 62). Haftalık çalışma süresi 35 saattir. Yıllık izin süresi 5 haftadır. Sosyal sigorta primleri (işveren için ortalama% 24 oranında, işçi için ise ortalama %17,75) toplam % 42 ödenmektedir.

Fransız sosyal güvenlik sistemi (La Sécurité Sociale) 5'e ayrılmıştır :

- Ulusal Sağlık Sigortası Fonu (CNAM) tarafından yönetilen sağlık, annelik, babalık, sakatlık ve ölüm şubesi;
- Ulusal Sağlık Sigortası Fonu (CNAM) tarafından yönetilen iş kazaları ve meslek hastalıkları şubesi;
- Ulusal yaşlılık sigortası fonu (CNAV) tarafından yönetilen yaşlılık şubesi;
- Ulusal aile yardımı fonu (CNAF) tarafından yönetilen aile şubesi;
- Sosyal Güvenlik Kurumları Merkez Ajansı (ACOSS) tarafından yönetilen, katkı ve tahsilat şubesi. Bu şubenin altında ayrıca, işveren katkı paylarını ve sosyal güvenlik katkı paylarını toplayan URSSAF yer almaktadır.

<https://www.welcometofrance.com/fiche/fiche-synthese-le-systeme-de-securite-sociale-francais>

Fransa'da çalışanlar ve aileleri, birçok avantajı olan Fransız sosyal koruma sisteminden yararlanmaktadır.

Bu hizmetler aşağıda sıralanmaktadır:

- Sağlık, analık, babalık, maluliyet ve ölüm sigortası;
- İş kazası ve meslek hastalığı sigortası;
- Emeklilik sigortası;
- Aile yardımları;
- İşsizlik sigortası.

Fransa'da çalışma hayatı ve sosyal güvenlik ile ilgili detaylı bilginin, T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Fransa Temsilciliklerinden temin edilmesi mümkündür.

<https://www.csgb.gov.tr/digm/contents/calismahayatiulkekonuyeleri/fransa/>

<https://www.csgb.gov.tr/digm/contents/iletisim/yurtdisi-teskilati/>

2. Potansiyel Yatırım Alanları

Fransız yatırım teşvik ajansı Business France, ülkenin mukayeseli avantaja sahip olduğu ve yabancı yatırımcılar açısından cazibe taşıdığı öngörülen sektörleri otomotiv, havacılık, gıda, sağlık, kimya, robotik, bilişim teknolojileri, yenilenebilir enerjiyi de kapsayan temiz teknolojiler, lojistik ve finansal hizmetler olarak tanımlamaktadır. Fransa'da firmalar, yenilenebilir enerji ya da çevre dostu üretim alanlarında yatırım yapmak üzere teşvik edilmekte, Ar&Ge ve inovasyon harcamaları, firmaların vergi matrahlarından düşülmektedir.

Fransa, geniş, çeşitli ve bilgili bir tüketici tabanına sahip, ekonomik olarak oldukça gelişmiş bir ülkedir. Ülke, yabancı ortaklara ve tedarikçilere de açıktır.

Sanayi alanında; hazır giyim, otomotiv, petrol ürünleri, demir-çelik ürünleri; tarım alanında ise, yaş ve dondurulmuş gıda olarak sıralanabilecek temel ihraç ürünlerimizin Fransa pazarının ürün çeşitliliğine büyük katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir. Öte yandan, ülkemizin Fransa'dan en çok ithal ettiği ürünler arasında yer alan kara ulaşım araçları, çeşitli sanayi kollarında kullanılan makine ve cihazlar, demir ve çelik ile eczacılık ürünlerinde de ticaretimizin karşılıklı yarar esasına göre artırılabilirliği düşünülmektedir. Ülkemizin, özellikle Fransız sanayilerine tedarik açısından, coğrafi olarak uzak ülkelere kıyasen güçlü bir alternatif olarak kolayca konumlandırabileceği öngörülmektedir.

Tarımsal teknoloji, makine sanayii, savunma sanayii, finans sektörü ve ulaştırma alanlarının yanı sıra, özellikle yenilenebilir enerji, çevre, turizm, sağlık ve altyapı gibi birçok alanda işbirliği ve karşılıklı yatırımlar için önemli fırsatlar bulunmaktadır.

Fransa nispeten varlıklı nüfusu ile özellikle dijitalleşme, eğitim ve seyahat sektörlerinde önde gelen bir hizmet tüketicisidir. Havacılık, gıda ürünleri, ilaç, yenilenebilir enerji teknolojileri, mikroelektronik, lojistik ve sağlık ekipmanları dâhil olmak üzere çeşitli sektörlerde yenilikçi ürünler ihraç etmek isteyen firmalar için fırsatlar bulunmaktadır.

Çağrı merkezleri, biyoteknoloji, telekomünikasyon, bilgi ve iletişim teknolojisi, e-ticaret, e-mobilite, ileri imalat teknolojileri, akıllı şehirler ve ekoloji diğer yüksek potansiyelli sektör arasında yer almaktadır. Fransız gıda ürünleri pazarı olgun, bilgili ve dünya çapındaki tedarikçiler tarafından donanımlı bir pazardır.

Öte yandan, Fransız vatandaşlarının Türkiye’de sağlık hizmetlerinden yararlanmalarını sağlayabilecek projelerin değerlendirilebileceği düşünülmektedir. Fransa’da sağlık hizmetleri kamu hizmeti çerçevesinde değerlendirilmekle birlikte, sigorta kapsamı dışında bulunan estetik operasyonlar, implant ve diş estetiği, saç ekimi, miyop ameliyatı gibi zorunlu olmayan kozmetik amaçlı tedavilerde özellikle Doğu Avrupa ve Mağrip ülkelerine yönelik bir sağlık turizmi hareketliliği yaşanmaktadır. Ülkemizin bu pazardaki payını artırmasını sağlayabilecek yatırımların özendirilmesinde fayda bulunmaktadır.

Gıda sektöründe, AB üyesi ülkelerde mevcut olan alışılmış restoran anlayışından farklı olarak geleneksel Türk mutfağını temsil edebilecek restoran vb. faaliyetlerin, Fransa’da büyük bir eksiklik olduğu, böyle bir projenin Türk imajının geliştirilmesine de katkı sağlayabileceği düşünülmektedir.

Bunun dışında otomobil yedek parça, mobilya, inşaat malzemeleri, tasarım-tekstil, mücevherat, yüksek teknoloji ve lojistik sektörlerinde yatırım yapılabileceği değerlendirilmektedir. Ayrıca, daha önce bir kaç firmamız tarafından hayata geçirilen projelerde olduğu gibi Türk firmalarının Fransa’da firma birleşmeleri ya da satın almalarına yönelik faaliyetlerinin desteklenmesi de faydalı olacaktır.

B. YABANCI YATIRIM MEVZUATI VE YATIRIM TEŞVİKLERİ

1. Yabancı Yatırımlara İlişkin Ülke Mevzuatı

1.1.Genel

Fransa, çoğu kanunun kodifiye edildiği bir medeni hukuk ülkesidir. İdare hukuku alanında, içtihatlar hakimler tarafından oluşturulduğu için içtihat hukuku çok önemlidir. Yargıçlar, yasaları yorumlamaları ve uygulamaları anlamında adli konularda da önemli bir role sahiptir; ancak yeni yasalar oluşturamazlar. Yargı, Fransa'da var olan diğer erklerden (yürütme ve yasama erkleri) bağımsızdır ve iki ana koldan oluşur:

- Yargı kolu, medeni ve cezai konularla ilgilenen hukuk ve ceza mahkemelerinden oluşur.
- İdari yargı, idare ve kamu hukuku uyuşmazlıklarına bakan idare mahkemelerinden oluşur.

Bu iki kolun her birinde, bölge mahkemelerinden istinaf mahkemelerine ve oradan da yüksek mahkemeye kadar çeşitli düzeylerde mahkemeler bulunmaktadır. « Cour de cassation (Yargıtay)» hukuk ve ceza davaları için en yüksek mahkeme, « Conseil d'État (Danıştay)» ise idare ve kamu hukuku davaları (çoğu vergi davası dahil) için en yüksek mahkemedir.

1.2.Yabancı Sermayeye Yönelik Kısıtlamalar

Genel olarak, Fransa'da yabancı yatırım serbesttir (Fransız Para ve Finans Kanunu Madde L. 151-1). Bununla birlikte, Fransız ulusal çıkarlarının korunmasını sağlamak amacıyla, stratejik ve "hassas" olarak kabul edilen belirli sektörlerdeki yatırımlar için Fransız Ekonomi Bakanı'nın önceden izin vermesi gerekmektedir. Fransız Para ve Finans Kanunu'nun L. 151-3 maddesi uyarınca, kamu otoritesinin kullanılmasıyla ara sıra da olsa ilgili olan veya kamu politikasını, kamu güvenliğini veya ulusal savunma çıkarlarını tehlikeye atabilecek faaliyetlerle ilgili olan herhangi bir

sektördeki yabancı yatırımlar, silah, mühimmat ve patlayıcıların araştırılması ve ticaretiyle ilgili faaliyetlerle ilgili yabancı yatırımlar gibi, önceden izne tabidir.⁵⁶

Doğrudan yabancı yatırımlar, aşağıdaki üç kümülatif koşulun karşılanması halinde Ekonomi Bakanı tarafından incelemeye tabi tutulur:

1. Doğrudan devralanın sahiplik zincirinde yabancı bir kuruluşun bulunması.
2. Yatırımcının (i) kontrolü ele geçirmesi, (ii) bir iş kolunun tamamını veya bir kısmını satın alması veya (iii) bir Fransız tüzel kişiliğindeki oy haklarının %25 eşliğini aşması (üçüncü senaryo yalnızca AB/AEA dışından gelen yatırımcılar için geçerlidir)
3. Fransız hedef şirketin (i) Para ve Finans Kanunu Madde R.151-3 kapsamında listelenen sektörlerden birinde ve (ii) kamu düzenini, kamu güvenliğini veya ulusal savunma çıkarlarını tehlikeye atabilecek ticari faaliyetlere sahip olması.

Bununla birlikte, enerji, su, telekomünikasyon, ulaştırma, sağlık ve savunma sanayilerini kapsayan 14 sektörde yapılacak yatırımlar Fransız devletinin ön iznine tabidir. 2019 yılı Ocak ayından itibaren uzay operasyonları, kamu güvenliği için ihtiyaç duyulan elektronik ve bilgisayar sistemleri, veri barındırma ve siber güvenlik, yapay zekâ, robotik, katmanlı imalat, yarı iletkenler gibi sektörlerde yapılacak AR-Ge yatırımları da izin süreci kapsamına alınmıştır. Ayrıca, 1 Ocak 2022'den itibaren enerji depolama, biyoteknolojiler ve yenilenebilir enerji üretiminde yer alan teknolojiler izin kapsamına dâhil olmuştur.⁷

Fransa Ekonomi, Finans ve Endüstriyel ve Dijital Egemenlik Bakanlığı tarafından 29 Aralık 2023 tarihinde yapılan açıklama ile Fransa'da yabancı yatırımlar (investissements étrangers en France-IEF) üzerinde daha sıkı kontroller yapılacağı bildirilmiştir. Bu kapsamda, Fransa'nın güvenliği için kilit öneme sahip şirketleri ve teknolojileri korumaya devam etmek amacıyla, yabancı yatırımların kontrol çerçevesi 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere genişletilmiştir.

Genişletilmiş kontrol bağlamında, borsaya kote Fransız bir şirkette Avrupalı olmayan bir yatırımcının %10'luk oy hakkı eşliğini aşmasını kontrol etmeye yönelik 2023 yılının başında geçici olarak uygulamaya konulan tedbir kalıcı hale getirilmiştir. Bununla birlikte, hassas faaliyetler yürüten yabancı kuruluşların şubelerinin devralınması, Fransa'da yabancı yatırımlara ilişkin düzenlemeleri atlatmaya yönelik olası stratejilere karşı koruma sağlamak amacıyla denetime tabi hale getirilmiştir. Fransa'nın ulusal çıkarlarının korunması için gerekli olan kritik hammaddelerin çıkarılması, işlenmesi ve geri dönüşümü de IEF kontrolüne tabi olacaktır. Yine fotonik ve düşük karbonlu enerji üretim teknolojilerindeki araştırma ve geliştirme faaliyetleri, yönetmeliklerin kapsadığı sektörlerden birinde uygulanması amaçlandığında kontrol edilecektir. Son olarak, cezaevlerinin güvenliği için gerekli olan faaliyetler artık yönetmelikler tarafından açıkça kapsanacaktır.

Fransa'da yerleşik şirketlerin %10 hisse ya da oy hakkının satın alınması halinde Fransa Merkez Bankasına istatistiki amaçla beyanda bulunma zorunluluğu bulunmaktadır. Ayrıca, toplam tutarı 1,5 milyon Avronun üzerinde yatırım yapılması ya da sermaye veya oy haklarının üçte birinin satın

⁵ https://www.legifrance.gouv.fr/codes/article_lc/LEGIARTI000038589686/

6 chrome-

extension://efaidnbmnnnibpcajpcgclefindmkaj/https://www.tresor.economie.gouv.fr/Institutionnel/Niveau2/Pages/f149e66d-6df2-4726-a594-3d95409d7a46/files/1a3ccef3-e420-4b8a-b98f-c5bb5c98c772

⁷ https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006072026/LEGISCTA000006140476/

alınması halinde Ekonomi, Finans ve Endüstriyel ve Dijital Egemenlik Bakanlığı Maliye ve Ekonomik Politika Genel Müdürlüğü'ne idari bildirimde bulunulması gerekmektedir.

15 milyon Avroyu aşan herhangi bir doğrudan yatırım işlemi (bir Fransız mukim tarafından yurtdışında gerçekleştirilen veya Fransa'da mukim olmayan bir kişi tarafından gerçekleştirilen), 20 iş günü içinde Fransız Merkez Bankası (Banque de France)'na bildirilmelidir.

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/article_lc/LEGIARTI000038589686/
https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006072026/LEGISCTA000006140476/chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://www.tresor.economie.gouv.fr/Institutionnel/Niveau2/Pages/f149e66d-6df2-4726-a594-3d95409d7a46/files/1a3cccf3-e420-4b8a-b98f-c5bb5c98c772
<https://www.tresor.economie.gouv.fr/Articles/2023/12/29/renforcement-du-controle-des-investissements-etrangers-en-france>
<https://www.banque-france.fr/statistiques/balance-des-paiements-et-statistiques-bancaires-internationales/les-investissements-directs>

1.2.1. Yabancıların Gayrimenkul Edinmeleri

Yabancı sermayeli şirketler ticari ve/veya sınai arsa ve emlak alma hakkını haizdir. Gayrimenkul işlemleri noter aracılığı ile yapılır. Belirli koşulların sağlanması halinde gayrimenkul alımı için devlet desteklerinden istifade etmek mümkündür. Leasing de yaygın bir uygulamadır. Şirketler bu yöntemde ön ödeme yapmaksızın mülkü finanse edebilir. Lease ödemeleri vergiden düşülebilir. Leasing sözleşmeleri genelde 10-20 yıllık olur ve dönem sonunda mülkiyet kiracıya geçer. Yerel yetkililerin ilgili mali kuruluşlarla şirketleri bir araya getirerek sürece yardımcı olması sık karşılaşılan bir uygulamadır.

<https://www.notaires.fr/fr/immobilier-fiscalite/achat-et-vente-cas-particuliers/1%E2%80%99achat-en-france-par-un-non-resident#toc-anchor-1>

<https://www.notre-notaire.fr/sujets/immobilier/familles/achat-et-vente/posts/notaire-achat-en-france-par-non-resident>

1.2.2. Yabancı Sermayeli Şirketlere Uygulanan Ayrımcılıklar

Fransa'da iş yapanlar için yabancı firmalara, "territorialité" prensibince, Fransız hukuku uygulanmakta olup sistematik bir ayrımcılık bulunmamakla birlikte oturma için belli izin süreçleri bulunmaktadır.

Yabancıların Serbest Dolaşımı

Ülkeye girişte, AB vatandaşları için pasaport ya da nüfus cüzdanı yeterlidir. Diğer ülke vatandaşlarından istenilen belgeler, yasal geçerlilik taşıyan bir pasaport ve Fransa Büyükelçiliği veya konsolosluklarından alınmış geçici giriş veya oturma vizeleridir.

Vize uygulamasının olmadığı ülke vatandaşları için 90 günü aşmamak ve çalışmamak kaydıyla geçici giriş hakkı mevcuttur.

AB üyesi devletlerin vatandaşları, AB üyesi diğer devletlerden, Avrupa Ekonomik Bölgesinden veya İsviçre'den gelen ve Avrupa Topluluğu rejimine tabi olan vatandaşlar için çalışanlar ya da serbest meslek sahipleri için çalışma izni gerekmemektedir. Bu kişiler, Fransız vatandaşları ile aynı işçilik haklarına sahiptir. Bu gruba giren yabancılar ve onların bazı aile üyeleri Fransa'da da ikamet

kartı olmadan ikamet edebilmektedir. Gereken tek şey geçerli bir kimlik kartı ya da pasaporttur. Topluluk sisteminde yer alan diğer yabancı vatandaşların ikamet kartı edinmesi gerekmektedir.

<http://www.diplomatie.gouv.fr/venir/visas/index.html>

2. Yatırım Teşvik Mevzuatı

Fransa yatırımcılara dönük çok çeşitli kamusal teşvikler sunmaktadır. Ancak söz konusu teşviklerin yapısı yatırıma konu olacak projenin yapısına (fiziksel yatırımın boyutu ile araştırma-geliştirme ve yenilikçilik düzeyi gibi), projenin yerine (hangi bölgede olduğu) ve projeyi üstlenen firmanın özelliklerine (yeni teknoloji firması, büyük kurumsal firma, KOBİ gibi) göre değişim arz etmektedir. Bu bağlamda, Fransa’da öne çıkan teşvik unsurları kısaca özetlenmektedir.

Kuluçka merkezleri (*Les pépinières d'entreprise*): Kuluçka merkezlerinin prensibi Fransa’da da dünyadaki örneklerine benzer bir şekilde çalışmaktadır. Buna göre, iş fikri ya da hayata geçirmek istediği bir projesi olan henüz şirketleşmemiş girişimcilere, fikirlerinin ya da projelerinin geliştirilmesi amacıyla danışmanlık, mentorluk ve proje fikri doğrulamaya yönelik hizmet süreçlerini içeren yapıları ifade etmektedir. Kuluçka merkezleri firmalara kuruluşlarını izleyen ilk yıllarda (en fazla 3 yıl) zamanla artan oranda düşük kira bedeliyle fiziksel mekân sağlamanın yanı sıra sekreteryaya, kırtasiye işlemlerinin üstlenilmesi gibi hizmetler de sunmaktadır. Kuluçka merkezleri Fransa’da girişimciliğin desteklenmesi konusunda önemli bir destek özelliğindedir.

Ticaret ve Sanayi Odaları Aracılığı ile Şirket Kuruluş Desteği

Firma kuruluşu sürecinde Ticaret ve Sanayi Odaları çeşitli hizmetleri Fransa’da Girişim (Entreprendre en France) Programı çerçevesinde bedelsiz olarak sunmaktadır. Bu bağlamda, firmanın tasarladığı proje ve üretilmesi planlanan ürün ve hizmetlere ilişkin pazar araştırması, yasal mevzuatın incelenmesi, projenin yapısına göre firmaya en uygun iş modelinin geliştirilmesi ve önerilmesi ve buna uygun çeşitli safhaları içerir bir yol haritasının çizilmesi gibi hizmetlerin yanı sıra firmanın ihtiyaç duyacağı sosyal çevre ve ağlarla tanışmasının sağlanması da desteklenmektedir. Söz konusu program kuruluştan sonraki ilk üç yıl uygulanmaktadır.

Ar-Ge Harcamaları için Vergisel Teşvikler (*Le Crédit d’Impôt Recherche-CIR*)

Araştırma vergi kredisi (CIR), sektörleri veya büyüklükleri ne olursa olsun şirketlerin araştırma ve geliştirme (Ar-Ge) faaliyetleri için bir destek tedbiridir. Temel araştırma ve deneysel geliştirme giderleri yapan şirketler, bu destekten belirli koşullar altında vergilerinden düşülerek yararlanabilmektedir.

<https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F23533>

Yenilikçi Genç Girişim Teşviki

Ar-Ge konusunda yatırım yapacak girişimler Genç Yenilikçi Girişim (*jeune entreprise innovante*) ve Genç Üniversite Girişimi (*jeune entreprise universitaire*) statülerinden faydalanmak suretiyle vergi ve sosyal prim muafiyetlerinden faydalanabilecektir.

<https://entreprendre.service-public.fr/vosdroits/F31188>

Bölge Bazlı Yeni Girişim Teşviki

Ülkenin belli bölgelerinde (les zones d'aide à finalité régionale-AFR) girişimde bulunulması durumunda faaliyetin ilk yıllarında çeşitli vergi muafiyetlerinden faydalanılmaktadır. İstihdamı ve ekonomik aktiviteyi nispeten geri kalmış bölgelerde canlandırmak için tasarlanmıştır.

Hak kazanmak için şirketlerin belirli koşulları karşılaması gerekmektedir :

- Yeni kurulmuş olmak,
- Endüstriyel, ticari veya zanaat faaliyetinde bulunmak,
- 31 Aralık 2027 tarihinden önce bir AFR bölgesinde kurulmuş olmak,
- Etkin bir vergi rejimine tabi olması ve kâr elde etmesi.

Bankacılık, finans ve sigortacılık faaliyetleri (komisyonculuk hariç), binaların yönetimi veya kiralanması ve deniz balıkçılığı faaliyetleri hariçtir.

Şirketin sermayesinin %50'den fazlasının başka şirketlere ait olmaması gerekir.

<https://www.economie.gouv.fr/entreprises/exonerations-impots-zones-afr-zafr#:~:text=Les%20zones%20d'aide%20%C3%A0,europ%C3%A9enne%20et%20fix%C3%A9%20par%20d%C3%A9cret.>

Rekabetçilik ve İstihdam Teşviki (le crédit d'impôt pour la compétitivité et l'emploi-CICE):

Rekabet Edebilirlik ve İstihdam Vergi Kredisinin (CICE) amacı, özellikle yatırım, araştırma, inovasyon, eğitim, işe alım, yeni pazar arayışları, ekolojik ve enerji dönüşümü ve işletme sermayelerini yeniden inşa etme yoluyla işletmelerin rekabet güçlerini artırmalarına yardımcı olmaktır.

CICE, işletme türüne (şahıs şirketi - yani serbest meslek sahibi - ortaklık, limited şirket vb.) veya faaliyet sektörüne (tarım, zanaat, ticaret, sanayi, hizmetler vb.) bakılmaksızın, gerçek karları üzerinden kurumlar vergisine (IS) veya gelir vergisine (IR) tabi olan, çalışanları olan tüm işletmeler için geçerlidir.

Ayrıca, belirli bölgesel planlama planları (kentsel serbest bölgeler, kırsal yenileme bölgeleri, vb.) veya iş kurma ve yeniliği teşvik etme planları (yeni şirketler, genç yenilikçi şirketler) kapsamında karları geçici olarak muaf tutulan şirketler için de geçerlidir.

Son olarak, kooperatifler ve sosyal konut kuruluşları gibi kısmen kurumlar vergisine tabi olan Fransız Genel Vergi Kanunu'nun (CGI) 207. maddesi kapsamındaki kuruluşlar da bu haktan yararlanabilmektedir. Bu kuruluşlar, kurumlar vergisine tabi faaliyete atanan çalışanları bakımından söz konusudur.

<https://www.impots.gouv.fr/actualite/credit-dimpot-competitivite-emploi-cice>

Geleceğe Yatırım Programı (le Programme d'Investissements d'Avenir -PIA)

2008 yılında başlayan küresel ekonomik resesyona cevaben 2010 yılında başlatılan söz konusu program ile eğitim ve mesleki eğitimin yanı sıra yeşil enerji, havacılık, sürücüsüz araç, dijital ekonomi gibi teknolojik ve stratejik yatırımların desteklenmesi hedeflenmektedir. Çok sayıda alt alan ihtiva eden program kapsamında, Ulusal Yatırım Programı çerçevesinde belirlenmiş alanlarda proje çağruları ile yatırımlar çeşitli hibe ve başarısızlık durumunda geri ödemesiz kredi gibi araçlarla desteklenmektedir. Halihazırda programın 4. sü uygulanmaktadır (PIA4). Mevcut programla yükseköğrenim, araştırma ve inovasyona konularında kullanılmak üzere 4 yıllık süre için 20 milyar Avro bütçe ayrılmıştır.

<https://www.entreprises.gouv.fr/fr/actualites/crise-sanitaire/france-relance/4eme-programme-d-investissement-d-avenir-pia-dotation-de-20-mdeu>

İstihdam Öncesi Eğitim Programı (Action de formation préalable au recrutement – AFPR)

Bu program kapsamında firmaların istihdam etmeyi planladıkları kişilerin eğitimlerinin finansmanı belli kriterler çerçevesinde kamu tarafından karşılanmaktadır.

<https://www.francetravail.fr/candidat/en-formation/mes-aides-financieres/laction-de-formation-prealable-a.html>

Yüksek Eğitimli İstihdamı Destekleme Programı (Conventions Industrielles de Formation par la Recherche-CIFRE)

Yaklaşık 30 yılı aşkın süredir uygulamada olan bu program ile hem bilimsel araştırma faaliyetleri hem de doktora düzeyinde diplomalı çalışanların sayısının artırılması hedeflenmektedir. Söz konusu programa göre, kamusal bir araştırma kurumu veya laboratuvar ile işbirliği halinde firmaların bir projede doktoralı çalışan istihdamında yılda 14bin Avro tutarına kadar hibeden faydalanabilmektedir.

<https://www.enseignementsup-recherche.gouv.fr/fr/la-convention-industrielle-de-formation-par-la-recherche-cifre-47772>

C. FRANSA'DAKİ TÜRK YATIRIMLARI

1. Önde Gelen Yatırımlar ve Sektörler Hakkında Bilgilendirme

Fransa'da faaliyette bulunan Türk firmaları, mobilya, tekstil ve giyim, ulaştırma, depolama, lojistik, kimyasal ürünler (ambalaj), otomotiv yan sanayi, cam ve seramik gereçler alanlarında ve ağırlıklı olarak Paris ve çevresini (Ile-de-France) kapsayan yerleşim birimlerinde faaliyet göstermektedir. Faaliyette bulunulan diğer bölgeler ise Güney'de Marsilya ve çevresi, Lyon'un bulunduğu Rhône-Alpes Bölgesi, Bordeaux ve çevresini kapsayacak şekilde Aquitaine Bölgeleri'dir.

Fransa'da Türk yatırımcılar tarafından kontrol edilen 280 şirket 1500'den fazla kişiye istihdam sağlamaktadır. Business France 2023 Yabancı Yatırım Raporuna göre, 2023 yılında Türk firmaları Fransa'da 16 yatırım projesiyle 179 kişiye istihdam sağlayarak, en çok istihdam sağlayan 23. ülke olmuştur. AB ülkeleri haricinde bakıldığında ise ülkemiz en büyük 12. yatırımcı ülke pozisyonundadır. 2023 yılı itibariyle Fransa'ya gerçekleşen Türk yatırımlarının dağılımına bakıldığında karar alma merkezleri (8 proje), lojistik (3 proje), üretim/inşaat (1 proje), araştırma geliştirme, mühendislik, tasarım (2 proje), iş hizmetleri (1 proje) ve tüketici hizmetleri, (1 proje) şeklindedir. Türk yatırımları için başlıca destinasyonlar, beşer proje ile Île-de-France (Paris bölgesi) ve Occitanie olmuştur. Bu bölgelerde sırasıyla 85 ve 49 iş yaratılmıştır. Auvergne-Rhône-Alpes ise üç proje ile bu bölgeleri takip etmiştir.

2. Türk Yatırımcıların Karşılaştıkları Sorunlar

Çalışma ve oturma izinlerinin verilmesinde Fransa sıkı kurallar uygulayan ülkeler arasında yer almaktadır.

Fransız temsilciliklerinde yaşanan yoğunluk nedeniyle seyahatlerin erken planlanması önem arz etmekte ve vize müracaatına tüm destekleyici belgeler ilave edilerek gidilmesi önerilmektedir.

Çalışma izni hakkı, çalıştırılmak istenen işe yönelik istihdamın Fransa'da çalışma iznine sahip kişilerden karşılanamaması durumunda doğabilmektedir (örneğin; Türk restoranında aşçı, önemli bir firmada yönetici gibi). Başka bir deyişle münhal işe nitelikleri uyan ve iş başvurusunda bulunan Fransa'da çalışma iznine sahip kişilere öncelik tanınmaktadır. Fransa'da çalışma iznine sahip ve nitelikleri açık pozisyona uyan kişiler içerisinden ihtiyaç karşılanamıyorsa ülkemizden işçi getirme şansı doğabilmektedir. Ayrıca, çalışma izni ile oturma izni birbirine bağlı işlemler olup belli süreleri kapsamaktadır. (AEA üyesi ülkeler ve İsviçre vatandaşlarının çalışma iznine ihtiyacı bulunmamaktadır.)

Bu çerçevede, <https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F2728#:~:text=L'%C3%A9tranger%2C%20qui%20entre%20en,distinct%20du%20document%20de%20s%C3%A9jour> adresinden yabancı çalışanlara yönelik çalışma izni süreçlerine erişim sağlanabilmektedir. Eğer Türkiyedeki şirket üzerinden başvuru yapılmak istenirse ülkemizdeki işverenin öncelikle <https://www.sipsi.travail.gouv.fr/auth/login> adresindeki beyan belgesini doldurması, ardından Fransa'daki ortak/işveren tarafından <https://administration-etrangers-en-france.interieur.gouv.fr/particuliers/#/> adresinden online çalışma izni başvurusu yapılması gerekmektedir. Bu işlemlerin yanı sıra buldukları şehirdeki sosyal güvenlik kurumu şubesinden bir yazı alınmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Fransa'da 2016 yılında yürürlüğe giren "yetenek pasaportu" (passeport talent) kapsamında Fransa veya vatandaşı olunan ülkenin ekonomisine sürdürülebilir katkıda bulunma potansiyeli olan nitelikli meslek sahiplerine, aileleriyle birlikte ilk etapta 4 yıl, daha sonra yenilenebilir nitelikte çalışma ve oturma izni verilebilmektedir. Bu kapsamda, yatırım yapacak ve belli bir miktarın üzerinde proje sunan girişimciler ile bilim adamı, araştırmacı, sanatçı, müzisyen, sporcu, yazar gibi özelliği olan meslek sahiplerine istisnai uygulama yapılabilmektedir. (Fransa'da genellikle oturma izni ile çalışma izni bir arada verilmekte olup bu duruma istisna, uzun süreli turistik vize alanlar ile yalnızca senede tam zamanlı 6 ay veya tüm sene yarı zamanlı 12 aya tekabül eden sınırlı bir zaman çalışmaya hakları olan öğrenci oturma izinleridir.)

<https://www.service-public.fr/particuliers/vosdroits/F16922>

<https://france-visas.gouv.fr/en/web/france-visas/international-talents-and-economic-attractiveness>

D. FRANSA'DA DİĞER ÜLKELERİN YATIRIMLARI-DOĞRUDAN YABANCI YATIRIM (DYY) VERİLERİ

2017'den bu yana uygulanan ekonomik önlemler sayesinde, Fransa 2019'dan itibaren, Birleşik Krallık ve Almanya'nın önünde yer alarak Avrupa'da en fazla yabancı yatırımların yapıldığı ülke olmuştur.

2023 yılında Business France tarafından yayınlanan son Uluslararası Yatırım Değerlendirme Raporu'na göre, Fransa'da gerçekleştirilmesi planlanan 1.815 yatırım kararı tespit edilmiştir. Bu rakam, Fransa'da haftada ortalama 35 yatırım kararına denk gelmektedir. Bu projelerin, önümüzdeki 3 yıl içinde 59.254 istihdam oluşturulmasına olanak tanıyacağı düşünülmektedir.

Bahse konu yatırım projeleri, büyük çoğunluğu Avrupalı ülkeler olmak üzere 56 farklı ülke tarafından gerçekleştirilmektedir (projelerin %65'i ve istihdamın %56'sı). Amerika Birleşik Devletleri, 305 yatırım projesi ile (17.000 istihdam) birinci sıradaki yerini korurken, Almanya 272 proje (6.815 istihdam) ikinci sırada yer almakta ve Birleşik Krallık 173 proje ile (4,435 istihdam) üçüncü sırada gelmektedir.

"Karbonsuzlaştırma" Fransa için büyük bir fırsat sunmaktadır. 2023 Uluslararası Yatırım Değerlendirme Raporunda, Fransa ekonomisinin "karbonsuzlaştırma" hedefiyle doğrudan ilgili 205 proje yer almaktadır. Bu projeler, yeni tesislerin kurulması ya da mevcut tesislerin genişletilmesine yönelik 84 yatırım kararını içermektedir.

Uluslararası yatırım projeleri Fransa'nın tamamını kapsamaktadır. Yabancı kontrollü şirketler Fransa'nın her bölgesinde bulunmakta ve istihdam yaratmaktadır. Projelerin %49'u ve sanayi projelerinin %73'ü nüfusu 20.000'den az olan belediyelerde yer almaktadır.

2023 Yılında Fransa'ya Doğrudan Yabancı Yatırım Girişinde Menşe Ülke Payları

SIRA	ÜLKE	PROJE SAYISI	PAY %
1	Amerika Birleşik Devletleri	305	17
2	Almanya	272	15
3	Birleşik Krallık	173	10
4	Belçika	126	7
5	İtalya	126	7
6	Hollanda	124	7
7	İsviçre	84	5
8	İspanya	67	4
9	Japonya	57	3
10	Kanada	55	3
11	Danimarka	50	3
12	Çin	44	2
13	İrlanda	32	2
14	İsveç	27	1
15	Meksika	24	1
16	Avusturya	20	1
17	Tunus	19	1
18	Fas	17	1
19	Hindistan	17	1
20	Lüksemburg	17	1
21	Norveç	16	1
22	Türkiye	16	1
23	Polonya	10	1
GENEL TOPLAM		1815	

Kaynak: Business France 2023 Fransa Yabancı Yatırım Raporu

2023 Yılında Fransa'ya Doğrudan Yabancı Yatırım Girişinde Sektör Payları

	2023		Pay %	
	Proje Sayısı	İstihdam	Proje Sayısı	İstihdam
Toptan ve Perakende Satış	249	4638	14	8
Danışmanlık vb Hizmetler	137	15.108	8	25
Bilişim	131	3191	7	5
Otomobil Sanayi	104	4819	6	8
Toplu Taşıma, Depolama	95	3885	5	7
Makineler ve Mekanik Ekipmanlar	89	2404	5	4
Enerji ve Geri Dönüşüm	86	1877	5	3
Tarım ve Gıda	83	1762	5	3
Elektrik ve Bilişim Techizatları	74	1788	4	3
Spor ve Hobiler	67	522	4	1
Bina ve İnşaat	65	1583	4	3
Cam, Seramik, Mineral, Ahşap, Kağıt	63	1142	3	2
Otel, Turizm ve Restoran	61	1477	3	2
Kimya, Plastikler	61	1449	3	2
Havacılık, Denizcilik ve Demiryolu Ekipmanları	57	4689	3	8
Metal İşleme	57	983	3	2
Tıbbi ekipman ve Cihazlar	46	1174	3	2
Finansal Hizmetler	44	1746	2	3
İlaçlar ve Biyoteknolojiler	42	1165	2	2
Tekstil ve Aksesuarlar	33	914	2	2
Ev Aletleri	27	451	1	1
Diğer Hizmetler	26	443	%3	1
İnşaat	37	1085	%2	%2
Parfümler, Makyaj Malzemeleri	25	334	1	1
Elektronik Bileşenler	24	574	1	1
Kiralama Hizmetleri	21	254	1	0,4
Telekom ve İnternet Hizmet Sağlayıcıları	14	301	1	1
Eğitim ve Formasyonlar	12	119	1	0,2
Emlak	8	135	0,4	0,2
Diğer	7	209	0,4	0,4
Tüketici Elektronikleri	5	63	0,3	0,1
Medya, Basın	5	55	0,3	0,1
Genel Toplam	1 815	59254	100	100

Kaynak: Business France 2023 Fransa Yabancı Yatırım Raporu

<https://www.businessfrance.fr/procom-mediatheque-annual-report-on-international-investments-in-france-2023>

E. YATIRIMCILAR İÇİN YARARLI BİLGİLER

Faydalı Linkler

Ekonomi, Finans, Sanayi ve Dijital Egemenlik Bakanlığı Bakanlığı, Hazine Genel Müdürlüğü
<https://www.tresor.economie.gouv.fr/services-aux-entreprises/investissements-etrangers-en-france>

Invest in France
<https://investinfrance.fr/>

Fransa Yatırım Ajansı
<https://www.businessfrance.fr/en/home>

Welcome to France
<https://www.welcometofrance.com/>

Girişimciler İçin Bilgi Sistemi
<https://www.economie.gouv.fr/entreprises>

Sanayi ve Ticaret Odaları'nın Devlet Yardımları Konulu Sitesi
<https://les-aides.fr/>

KOBİlere yönelik destekler
https://les-aides.fr/focus/bZZq/les-aides-pour-le-financement-du-developpement-des-pme.html?lien_externer_oui=Oui

Kamu Yatırım Bankası BPI France
<https://www.bpifrance.fr/>

Fransa Ekonomisi
<https://www.insee.fr/en/accueil>

Fransa'daki Yabancı Yatırımlar Hakkında Karar (29/12/2023 tarihli resmi Gazete):
<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000048706234>

Lyon Yatırım Ajansı:
<https://www.aderly.fr/en/>